

Original Article

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา MD 534 123
วิทยาศาสตร์คลินิกขั้นแนะนำ 2 ของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา พ.ศ. 2565
Opinions on Teaching and Learning Management
MD 534 123 Introduction to Clinical Sciences II of
4th Year Medical Students, Faculty of Medicine,
Khon Kaen University Academic Year 2022

จันทนา ผางโคกสูง¹, อนุพล พาณิชยไชติ²

¹งานบริการการการศึกษา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

²สาขาวิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้รับผิดชอบบทความ: ผศ.นพ.อนุพล พาณิชยไชติ

สาขาวิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40002

บทคัดย่อ

หลักการและวัตถุประสงค์: เป็นการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา พ.ศ. 2564 ต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด

วิธีการศึกษา: การศึกษานี้เป็นการศึกษาแบบเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้แบบสอบถามแบบออนไลน์ จากนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 172 ราย และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

รับต้นฉบับ
3 มกราคม 2566

แก้ไขต้นฉบับ
11 กุมภาพันธ์ 2566

รับต้นฉบับตีพิมพ์
15 กุมภาพันธ์ 2566

ผลการศึกษา: พบว่า ความคิดเห็นด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด และร้อยละ 91.99 ด้านความคิดเห็นต่อภาพรวมของการจัดการเรียนการสอน ข้อคำถามจำนวน 16 ข้อ อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 92.95 ด้านความคิดเห็นต่อความไม่พึงพอใจต่อการเรียนการสอน จำนวน 8 ข้อ อยู่ในระดับไม่พึงพอใจน้อย ร้อยละ 82.17 ข้อคำถาม ด้านความคิดเห็นต่อความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนในหัวข้อต่างๆ ข้อคำถามจำนวน 28 ข้อ อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 94.02

สรุป: นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา MD 534 123 วิทยาศาสตร์คลินิกขั้นแนะนำ 2 อยู่ในระดับดีมากที่สุด และการเรียนการสอนในรูปแบบนี้ทำให้นักศึกษาสามารถเตรียมความพร้อมในการขึ้นเรียนในชั้นคลินิกได้ดีขึ้น

บทนำ

การจัดการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต มีความแตกต่างจากคณะอื่นๆ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในชั้นคลินิกเนื่องจากการเรียนภาคทฤษฎีควบคู่กับการฝึกปฏิบัติทางคลินิก ลักษณะของหลักสูตรแบ่งออกเป็นสองช่วงชั้น คือระดับปริคlinikและคลินิก ซึ่งมีความแตกต่างกันในหลายบริบท จากสถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงของสภาวะเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ภาวะสุขภาพและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาแพทยศาสตร์ เพื่อให้มีความทันสมัยเหมาะสม สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยจัดการเรียนการสอนที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของนักศึกษาให้สามารถพัฒนาและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เพื่อให้เป็นบัณฑิตแพทย์ที่สามารถปฏิบัติวิชาชีพแพทย์ได้อย่างมีคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนวิชา MD 534 123 วิทยาศาสตร์คลินิกขั้นแนะนำ 2 เป็นวิชาบังคับพื้นฐานวิชาชีพทางการแพทย์ในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2562 เพื่อให้ให้นักศึกษารับทราบข้อมูลของหลักสูตร กฎระเบียบที่พึงปฏิบัติ การจัดการตนเองในชั้นคลินิก หลักการพื้นฐานของคลินิก การช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน ความปลอดภัยของผู้ป่วย ระบบการทำงานเป็นทีมการแพทย์ เวชจริยศาสตร์ และการพัฒนาความเป็นนักวิชาชีพ¹⁻³

หน่วยทะเบียนและประเมินผลการศึกษา เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนและให้บริการการจัดการเรียนการสอน การสอบ การวัดและประเมินผลการศึกษา และการสำเร็จการศึกษาของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานของฝ่ายวิชาการและคณะฯ ซึ่งจะต้องมีการรายงานผลการดำเนินงานแก่ผู้บริหารทุกภาคการศึกษา ถึงผลการเรียนรู้ที่ต้องพัฒนา วิธีการสอน และวิธีการวัดและประเมินผล เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน ที่จะได้นำข้อมูลไปปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียน การสอน การสอบ และวางแผนด้านการจัดการศึกษาและพัฒนาผลการเรียนรู้ในมาตรฐานการเรียนรู้ของรายวิชา ซึ่งต้องสอดคล้องกับที่ระบุไว้

ในแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (curriculum mapping) ตามที่กำหนดในรายละเอียดของหลักสูตร ดังนั้นการศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา พ.ศ. 2565 ต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา MD 534 123 วิทยาศาสตร์คลินิกชั้นแนะนำ 2

วิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research)^{4,5} โดยประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2564 ที่ขึ้นเรียนที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ จำนวน 172 ราย

เครื่องมือในการศึกษา

เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 ต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชา MD 534 123 วิทยาศาสตร์คลินิกชั้นแนะนำ 2 ภาคต้น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐานของมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนักศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา)² ชนิดตอบเองผ่านแบบฟอร์มออนไลน์และส่ง Link ไปยัง Line กลุ่มของนักศึกษาที่เข้าเรียน ร่วมกับปรึกษาและปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญฝ่ายวิชาการและอาจารย์ประจำวิชา ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ เกรดเฉลี่ย โครงการที่รับเข้าศึกษา และการเข้าเรียน จำนวน 4 ข้อ
- ส่วนที่ 2 ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อภาพรวมของการจัดเรียนการสอน ข้อคำถามจำนวน 16 ข้อ
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อความไม่พึงพอใจต่อการเรียนการสอน ข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนในหัวข้อต่างๆ ข้อคำถาม จำนวน 28 ข้อ
- ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ และความไม่พึงพอใจโดยภาพรวม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. ความคิดเห็นของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา พ.ศ. 2565 ต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชา โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และเกณฑ์การแปลความหมายคะแนน กำหนดไว้ดังนี้

ระดับความคิดเห็น พึงพอใจมากที่สุด/ดีมาก กำหนดให้เป็น 5 คะแนน

ระดับความคิดเห็น พึงพอใจมาก /ดี กำหนดให้เป็น 4 คะแนน

ระดับความคิดเห็น พึงพอใจปานกลาง /พอใช้ กำหนดให้เป็น 3 คะแนน

ระดับความคิดเห็น พึงพอใจน้อย /ควรปรับปรุง กำหนดให้เป็น 2 คะแนน

ระดับความคิดเห็น พึงพอใจน้อยที่สุด /ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง กำหนดให้เป็น 1 คะแนน

แล้วนำคะแนนไปหาค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นพึงพอใจมากที่สุด/ดีมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นพึงพอใจมาก/ดี

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นพึงพอใจปานกลาง/พอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นพึงพอใจน้อย/ควรปรับปรุง

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นพึงพอใจน้อยที่สุด/ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

ผลการศึกษา

จากการส่งแบบสอบถามทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ให้กับนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 จำนวน 172 ราย พบว่า การตอบกลับส่วนใหญ่เป็นเพศชาย 97 ราย (ร้อยละ 56.4) เกรดเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.50 จำนวน 99 ราย (ร้อยละ 57.6) เข้าเรียนทุกคาบ 155 ราย (ร้อยละ 90.1) และเป็นโครงการ MD02 จำนวน 57 ราย (ร้อยละ 33.1) (ตารางที่ 1)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากร

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)
เพศ	
ชาย	97 (56.4)
หญิง	75 (43.6)
รวม	172 (100.00)
GPA สะสม	
2.00 - 2.50	3 (1.7)
2.51 - 3.00	11 (6.4)
3.01 - 3.50	57 (33.1)
> 3.50	99 (57.6)
รวม	170 (98.8)
ไม่ระบุ	2 (1.2)
โครงการที่รับเข้าศึกษา	
MDX	43 (25)
MD01	54 (31.4)
MD02	57 (33.1)
กสพท.	18 (10.5)
รวม	172 (100.00)
การเข้าเรียน	
เข้าเรียนทุกคาบ	155 (90.1)
เข้าเรียนมากกว่า 90 % - 100 %	17 (9.9)
รวม	172 (100.00)

หมายเหตุ MDX = โครงการผู้มีความสามารถพิเศษทางวิชาการ และภาษาอังกฤษ, MD01= โครงการรับรองโดยมหาวิทยาลัย, MD02=โครงการผลิตแพทย์เพิ่มร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, กสพท.=โครงการรับร่วมกับกลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชา และของคณาจารย์ในด้านต่างๆ

จากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชา แบ่งออกเป็น 1) ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านภาพรวมของการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านความไม่พึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอน 4) ด้านความพึงพอใจต่อหัวข้อที่สอน ดังนี้

ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ด้านรูปแบบการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด (4.60 ± 0.63) จำนวน 10 ข้อ เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า นักศึกษามีกิจกรรมปฏิบัติจริง หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการเรียนรายวิชานี้ อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด (4.73 ± 0.53) โดยมีความคิดเป็นเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ นักศึกษาได้รับการชี้แจงเกี่ยวกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของรายวิชา อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด (4.70 ± 0.54) และ นักศึกษาได้รับการชี้แจงแนวทางการนำความรู้ของรายวิชาไปใช้ในสภาพจริง อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด (4.69 ± 0.54) ตามลำดับ และลำดับสุดท้ายคือ นักศึกษาได้เรียนรู้ผ่านระบบ e-learning หรือใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด (4.43 ± 0.80) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

ความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผลระดับความคิดเห็น
ความคิดเห็นด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน	4.60	0.63	มากที่สุด
1. นักศึกษาได้รับการชี้แจงเกี่ยวกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของรายวิชา	4.70	0.54	มากที่สุด
2. นักศึกษาได้รับการชี้แจงหรือมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนและเกณฑ์การประเมินผล	4.50	0.79	มาก
3. นักศึกษาได้รับการชี้แจงแนวทางการนำความรู้ของรายวิชาไปใช้ในสภาพจริง	4.69	0.54	มากที่สุด
4. ผู้สอนมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพในการเรียนการสอน	4.63	0.59	มากที่สุด
5. นักศึกษามีกิจกรรมปฏิบัติจริง หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการเรียนรายวิชานี้	4.73	0.53	มากที่สุด
6. นักศึกษามีกิจกรรมแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน	4.46	0.76	มาก
7. นักศึกษาได้รับการเรียนรู้จากสื่อของผู้สอนที่เข้าใจได้ง่าย	4.58	0.58	มากที่สุด
8. นักศึกษาได้เรียนรู้ผ่านระบบ e-learning หรือใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้	4.43	0.80	มาก
9. นักศึกษามีโอกาสได้ซักถามและได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอน	4.68	0.55	มากที่สุด
10. นักศึกษาได้รับการสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเองในระหว่างเรียน	4.59	0.61	มากที่สุด

นักศึกษามีความคิดเห็นในทุกด้าน พบว่า อยู่ในระดับดีมาก (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นต่อภาพรวมการจัดการเรียนการสอน

ความคิดเห็นต่อภาพรวมการจัดการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
ความคิดเห็นต่อภาพรวมการจัดการเรียนการสอน	4.65	0.55	ดีมาก
11. ด้านอาจารย์ผู้สอน : มีวิธีการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์หรืออย่างมีเหตุผล	4.64	0.56	ดีมาก
12. ด้านอาจารย์ผู้สอน : มีการเตรียมการสอนที่ดีและมีทักษะในการใช้สื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.67	0.52	ดีมาก
13. ด้านการจัดการเรียนการสอน : ความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหากับการนำไปใช้จริงในภาคปฏิบัติ	4.68	0.58	ดีมาก
14. ด้านการจัดการเรียนการสอน : การเลือกกรณีศึกษา (Case) เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน	4.69	0.52	ดีมาก
15. ด้านการจัดการเรียนการสอน : ความรู้ทางปรีคลินิกสามารถเชื่อมโยงและประยุกต์กับชั้นคลินิกได้	4.63	0.57	ดีมาก
16. ด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ : ความเหมาะสมของสถานที่ต่อการเรียนรู้ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ เป็นต้น	4.67	0.55	ดีมาก
17. ด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ : ความพร้อมของสถาบันร่วมผลิต	4.67	0.52	ดีมาก
18. ด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ : ความพร้อมของอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน	4.66	0.52	ดีมาก
19. ด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ : ระบบสารสนเทศเอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4.63	0.57	ดีมาก
20. ด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ : ระบบการบริการห้องสมุดเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้	4.62	0.56	ดีมาก
21. ด้านการวัดประเมินผล : มีการพัฒนาระบบการประเมินผล การเรียนและการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง	4.64	0.56	ดีมาก
22. ด้านการวัดประเมินผล : ขั้นตอนการวัดและประเมินผลมีความน่าเชื่อถือ/ตรวจสอบได้	4.65	0.51	ดีมาก
23. ด้านนักศึกษาประเมินตนเอง : การนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้	4.63	0.54	ดีมาก
24. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการสอนของคณาจารย์รายวิชานี้	4.62	0.55	ดีมาก
25. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้รายวิชานี้	4.65	0.54	ดีมาก
26. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อภาพรวมรายวิชานี้	4.59	0.56	ดีมาก

นักศึกษาที่มีความคิดเห็นด้านความไม่พึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษามีความไม่พึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอยู่ในระดับน้อย (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นต่อความไม่พึงพอใจการจัดการเรียนการสอนรายวิชา

ความไม่พึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนรายวิชา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
ความไม่พึงพอใจ	4.11	1.39	น้อย
27. ภาพรวมความไม่พึงพอใจของนักศึกษาต่อหลักสูตรมากน้อยเพียงใด	3.98	1.40	น้อย
28. ภาพรวมความไม่พึงพอใจของนักศึกษาต่ออาจารย์ผู้สอนมากน้อยเพียงใด	4.02	1.38	น้อย
29. ภาพรวมความไม่พึงพอใจของนักศึกษาต่ออาจารย์ที่ปรึกษาคนน้อยเพียงใด	4.14	1.39	น้อย
30. ภาพรวมความไม่พึงพอใจของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด	4.12	1.37	น้อย
31. ภาพรวมความไม่พึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด	4.14	1.38	น้อย
32. ภาพรวมความไม่พึงพอใจของนักศึกษาต่อการวัดประเมินผลมากน้อยเพียงใด	4.17	1.39	น้อย
33. ภาพรวมความไม่พึงพอใจของนักศึกษาต่อการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนมากน้อยเพียงใด	4.15	1.40	น้อย
34. ภาพรวมความไม่พึงพอใจของนักศึกษาต่องานพัฒนานักศึกษามากน้อยเพียงใด	4.15	1.39	น้อย

นักศึกษามีความพึงพอใจต่อหัวข้อสอนบรรยาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนในหัวข้อต่างๆ

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนในหัวข้อต่างๆ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
การจัดการเรียนการสอนในหัวข้อสอน บรรยาย	4.66	0.66	มากที่สุด
41. การวิเคราะห์การตรวจของเหลวในร่างกาย (Body fluid analysis)	4.76	0.48	มากที่สุด
42. การแปลผลคลื่นไฟฟ้าหัวใจ (Electrocardiography)	4.76	0.48	มากที่สุด
38. การแปลผลทางห้องปฏิบัติการเบื้องต้น (Basic laboratory interpretation)	4.76	0.50	มากที่สุด

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอน ในหัวข้อต่างๆ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
44. การใช้ยาอย่างสมเหตุผลผล (Rational drug use)	4.73	0.50	มากที่สุด
46. กุมารเวชศาสตร์ (Introduction to pediatrics)	4.73	0.52	มากที่สุด
51. จิตเวชศาสตร์ (Introduction to psychology)	4.73	0.54	มากที่สุด
53. ออร์โธปิดิกส์ (Introduction to orthopedics)	4.73	0.54	มากที่สุด
35. การแนะนำรายวิชา (Orientation)	4.72	0.52	มากที่สุด
45. สูติศาสตร์ และนรีเวช (Introduction to OB&GYN)	4.71	0.54	มากที่สุด
50. โสต ศอ นาสิก (Introduction to ENT)	4.71	0.54	มากที่สุด
37. การทำงานเป็นทีม (Working as a team)	4.70	0.52	มากที่สุด
47. กุมารเวชศาสตร์ (Communication skill in pediatrics)	4.70	0.54	มากที่สุด
58. Course evaluation	4.70	0.55	มากที่สุด
36. ความปลอดภัยของผู้ป่วย: การผ่าตัดปลอดภัย Patient safety (safe surgery)	4.69	0.56	มากที่สุด
49. การประเมินผู้ป่วยก่อนและหลังการผ่าตัด (post-operative assessment)	4.69	0.57	มากที่สุด
56. ระบบเวชระเบียนอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic medical record (HO)	4.69	0.57	มากที่สุด
48. การประเมินผู้ป่วยก่อนและหลังการผ่าตัด (Pre-operative assessment)	4.68	0.55	มากที่สุด
52. ทักษะการสื่อสารทางคลินิก (Communication skill)	4.68	0.57	มากที่สุด
39. การปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย: บทบาท หน้าที่ มารยาท และสื่อสังคมออนไลน์	4.67	0.55	มากที่สุด
54. เวชศาสตร์ฟื้นฟู (Introduction to PM&R)	4.67	0.57	มากที่สุด
57. การจัดการกับภาวะเครียด และระบบความช่วยเหลือ (How to deal with stress and helping facility)	4.67	0.65	มากที่สุด
40. การแปลผลภาพถ่ายทางรังสีเบื้องต้น (Basic radiologic interpretation)	4.56	0.68	มากที่สุด
43. ศัลยศาสตร์ และห้องผ่าตัด (Introduction to surgery and operating room)	4.54	0.75	มากที่สุด
55. รายงานทางการแพทย์และการบันทึกเวชระเบียน (Medical records and reports)	4.53	0.85	มากที่สุด
การจัดการเรียนการสอนในหัวข้อสอน workshop	4.77	0.50	มากที่สุด
59. Workshop การกู้ชีวิตขั้นพื้นฐาน (Basic life support)	4.84	0.40	มากที่สุด
60. Workshop ความปลอดภัยของผู้ป่วย (Patient safety)	4.79	0.46	มากที่สุด
61. Workshop การเจาะหลอดเลือดดำ (Venipuncture)	4.79	0.47	มากที่สุด
62. Workshop การใช้เหตุผลทางคลินิกและจริยเวชศาสตร์ (Clinical reasoning and medical ethics)	4.71	0.62	มากที่สุด

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอน

พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าชอบวิชานี้เพราะเรียนสบายๆ การให้คะแนนรู้สึกเหมาะสมดีเพราะว่ามีเกณฑ์ผ่านไม่ผ่านทำให้เรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ไม่มีการตัดเกรดให้เกิดความเครียด (4) เป็นวิชาที่ดีและมีประโยชน์ ดีมาก สนุกมากช่วยเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาได้ดี (3) เป็นการจัดคอร์สที่ดีมาก ต่อเนื่องมาจากวิชา MD 533 122 วิทยาศาสตร์คลินิกชั้นแนะนำ 1 ที่ทำให้ได้เห็นภาพได้มากขึ้น และทำให้สามารถเตรียมตัวได้มากขึ้นว่าตัวเองจะได้ไปเจอกับอะไร ชอบที่มีการอบรมเรื่องความปลอดภัยที่เป็นสิ่งที่สำคัญมาก (1) ชอบ workshop มากเพราะได้ active (1) คิดว่าวิชา intro to ภาควิชา ควรจะมีรายละเอียดเชิง knowledge ที่จับต้องได้มากขึ้นครับ เช่น ภาควิชาออร์โธปิดิกส์ ทำได้ดีมากๆ (1) และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าคาบการเขียนรายงาน ที่อาจารย์ให้ฝึกเขียนรายงานแต่ในเวลาจริงได้ฝึกแค่การเขียนตามเพราะอาจารย์ผู้สอนพูดเร็วมาก เนื้อหาเยอะ ควรสอนแบบลงรายละเอียด อยากให้เพิ่มเวลาสอน ขอเสนอให้ค่อยๆ ไปทีละอย่างในวิธีการเขียนรายงาน อภิปรายในแต่ละหัวข้อแทนการให้ลอกตาม (7) นักศึกษาได้เสนอว่าเวลาการสอน CPR ควรใช้เวลามากกว่านี้เพราะว่าไม่เคยทำมาก่อน และเจาะเลือดอาจจะมีการเพิ่มจำนวนครั้งที่ได้ฝึกมากขึ้น (1) อยากให้แต่ละภาควิชาแนะนำคร่าวๆ ว่านักศึกษาแพทย์จะเจออะไรบ้าง ภาควิชาที่เกี่ยวข้องกับอะไร คิดว่าถึงเรียน intro แต่ละบล็อกไปตอนนั้นก็น่าจะลืมตอนได้ขึ้นบล็อกจริงๆ อาจจะจัดแค่ 1 สัปดาห์ แล้วไปเรียน intro อีกที่ตอนเริ่มบล็อกนั้นๆ อาจจะดีกว่า (3) การสอนบรรยายรู้สึกว่ามีบางอันฟังไม่รู้เรื่องทำให้ตามไม่ค่อยทัน ถ้ามีคดีย้อนหลังให้ก็จะดีมาก (1) ในบางหัวข้อสามารถเรียนออนไลน์ได้เพื่อป้องกันโควิด (1) อยากให้มีการซ้อมเจาะเลือดอีกรอบก่อนขึ้นวอร์ด (1) อยากให้มีการประชาสัมพันธ์การแจ้งประกาศอัปเดตไฟล์ต่างๆ ลงบนระบบ e-learning ซึ่งจะสะดวกและติดตามได้ครบถ้วนมากกว่า (1) อยากเพิ่มเวลา workshop patient safety อีก 1 ชั่วโมง (2)

ความไม่พึงพอใจโดยภาพรวม

พบว่า นักศึกษามีความไม่พึงพอใจคาบเรียนเขียนรายงานที่บีบบังคับให้ต้องเขียนรายงานเยอะ เวลาไม่เหมาะสมกับปริมาณเนื้อหา ควรสอนแนวคิดที่ให้สามารถนำไปปรับใช้ มากกว่าให้จดตามที่บรรยาย ควรสอนให้ได้คิดมากกว่านี้ แทนที่จะเอาเวลาไปโฟกัสกับ วิธีคิด, keyword สำคัญในการเขียนรายงาน (3)

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ซึ่งในส่วนของรูปแบบการเรียน พบว่า นักศึกษามีกิจกรรมปฏิบัติจริง หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการเรียนรายวิชานี้ มากที่สุด ซึ่งอาจเป็นเพราะฝ่ายวิชาการได้มีการเตรียมการเรียนการสอนให้นักศึกษา โดยอาจารย์ผู้สอนได้จัดให้

นักศึกษาทดลองฝึกปฏิบัติจริง ได้อธิบายถึงรูปแบบและหัวข้อสอน การวัดผลและเกณฑ์การให้คะแนนอย่างชัดเจน

การจัดการเรียนการสอนวิชา MD 534 123 วิทยาศาสตร์คลินิกชั้นแนะนำ 2 เป็นจัดการเรียนการสอนแบบบรรยายและ workshop ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การจัดการตนเองในชั้นคลินิก หลักการพื้นฐานของคลินิก การช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน ความปลอดภัยของผู้ป่วย และระบบการทำงาน เป็นที่มุ่งทางการแพทย์นักศึกษาคิดว่าสำหรับการทำให้คะแนนเหมาะสมดี ไม่มีเกณฑ์ผ่าน นักศึกษาสามารถทดลองปฏิบัติจริงและเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่¹

ความคิดเห็นต่อความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนในหัวข้อต่างๆ ส่วนหัวข้อบรรยาย พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการวิเคราะห์การตรวจของเหลวในร่างกาย (body fluid analysis) ส่วนหัวข้อ workshop พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหัวข้อ การกู้ชีพขั้นพื้นฐาน (basic life support) มากที่สุด ซึ่งในการจัดการเรียนการสอน workshop ซึ่งอาจเป็นเพราะนักศึกษาได้ทดลองเรียนเสมือนจริง และทำการทดสอบ ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ขั้นตอน วิธีปฏิบัติที่ชัดเจนและถูกต้อง

ด้านข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ พบว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน บางกลุ่มมีความชื่นชอบในการเรียนการสอน เพราะมีความต่อเนื่องมาจากวิชา Intro to clinic 1 ที่ทำให้ได้เห็นภาพการขึ้นเรียนชั้นคลินิกได้มากขึ้นและทำให้สามารถเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาได้ดี ส่วนใหญ่นักศึกษาอยากให้มีการปรับเรื่องเวลาให้เหมาะสม โดยเฉพาะหัวข้อบรรยาย medical record และหัวข้อ workshop CPR และเพิ่มจำนวนครั้งในการให้ฝึกปฏิบัติมากขึ้น ซึ่งเวลาขึ้นอยู่กับอาจารย์ผู้สอนแต่ละท่าน ไม่สามารถควบคุมเวลาได้ตามที่แจ้งไว้

การศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดเนื่องจากการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่สำหรับการเรียนในชั้นคลินิก และเก็บข้อมูลกับนักศึกษาปีการศึกษาเดียว และเพิ่งเริ่มกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยรายวิชานี้เป็นครั้งแรก ทำให้ข้อมูลอาจไม่สมบูรณ์ ดังนั้นควรมีการเก็บข้อมูลกับนักศึกษาแพทย์ชั้นปี 4 ในปีการศึกษาถัดไป และจะทำให้ข้อมูลที่ได้อาจมีความครบถ้วนสมบูรณ์และจะสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนต่อไป

สรุป

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา พ.ศ. 2565 ต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา MD 534 123 วิทยาศาสตร์คลินิกชั้นแนะนำ 2 ผู้เรียนเห็นด้วยกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ในระดับดีมากที่สุด และการเรียนการสอนในรูปแบบนี้ ทำให้นักศึกษาสามารถเตรียมความพร้อมในการขึ้นเรียนในชั้นคลินิกได้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปปรับปรุง

ฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน ในคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อาจนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ประกอบในการพิจารณาปรับปรุงการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นให้นักศึกษารับทราบข้อมูลของภาควิชาทางคลินิก กฎระเบียบที่พึงปฏิบัติ การจัดการตนเองในชั้นคลินิก หลักพื้นฐานของคลินิก การช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน ความปลอดภัยของผู้ป่วย ตลอดจนระบบการทำงานเป็นทีมแพทย์ รวมถึงการนำข้อเสนอแนะต่างๆ มาปรับใช้อย่างเหมาะสมให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน เช่น การปรับเวลาในการทำ workshop แต่ละช่วงให้เหมาะสม เพิ่มจำนวนครั้งในการฝึกปฏิบัติและปรับระยะเวลาการเรียนการสอนเขียนรายงาน และส่งผลการประเมินความพึงพอใจต่อหัวข้อสอนให้อาจารย์ผู้สอน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา พ.ศ. 2565 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทุกคน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น และการนำไปประยุกต์ใช้ของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 ต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา MD 534 123 วิทยาศาสตร์คลินิกขั้นแนะนำ 2 คุณกัญญาพัชร โพธิ์นาง หัวหน้าหน่วยทะเบียนและประเมินผล การศึกษา ที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม และคุณสมปอง จันทะคราม ที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการตีพิมพ์ผลงานวิจัย

เอกสารอ้างอิง

1. หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาแพทยศาสตร์ ฉบับปรับปรุง, 2562.
2. สำนักงานมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา. (2557). คู่มือการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557 สำนักงานมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
3. ประภาศรี พรหมประกาย, ศิวาพร ธุระงาน. การวิจัยกรณีศึกษาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้ทีมเป็นฐานและการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในการเสริมสร้างมาตรฐานผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (TQF). เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ: วิเคราะห์ภาพอนาคตของ ประชามคณาเขียน 2015-2020; 2556.
4. ธีรวิทย์เอกะกุล. ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี; 2543
5. บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์; 2558.